

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

IR-RAPPREŻENTANT GĦOLI TAL-
UNJONI GĦALL-
AFFARIJET BARRANIN U L-
POLITIKA TA' SIGURTÀ

Brussell, 12.3.2021
JOIN(2021) 5 final

RAPPORT KONGUNT LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

**Ir-Reġjun Amministrattiv Speċjali tal-Macao:
Rapport Annwali għall-2020**

RAPPORT KONĠUNT LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

IR-REĠJUN AMMINISTRATTIV SPEĊJALI TAL-MACAO:

RAPPORT ANNWALI GHALL-2020

Sommarju

Minn mindu l-Macao għadda għand ir-Repubblika tal-Poplu taċ-Ċina fl-1999, l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha segwew mill-qrib l-iżviluppi politiċi u ekonomiċi fir-Reġjun Amministrattiv Speċjali (RAS) tal-Macao skont il-prinċipju ta' "pajjiż wiehed, żewġ sistemi". L-UE tappoġġa l-prinċipju ta' "pajjiż wiehed, żewġ sistemi" u l-implimentazzjoni tiegħu, u dan ir-rapport annwali dwar l-iżviluppi fil-Macao inhareġ f'konformità mal-impenn li nġhata lill-Parlament Ewropew fl-1997.

Fl-2020, il-prinċipju ta' "pajjiż wiehed, żewġ sistemi" kompla jiġi implimentat kif previst fil-Liġi Bażika tal-Macao.

Id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tal-poplu tal-Macao ġeneralment baqgħu jiġu rrispettati u l-istat tad-dritt ġie osservat taht il-prinċipju "pajjiż wiehed, żewġ sistemi". Il-midja tal-Macao kompliet tesprimi firxa wiesgħa ta' fehmiet, għalkemm kien hemm xi thassib dwar iż-żieda fl-awtoċensura.

Filwaqt li l-Liġi Bażika u atti leġislattivi oħra ma jipprovdwx għall-introduzzjoni ta' vot universali, l-UE tinkoraġġixxi lill-awtoritajiet tal-Macao biex irawmu involviment pubbliku akbar fl-elezzjonijiet għall-pożizzjoni ta' Kap Eżekuttiv u għall-Assemblea Leġislattiva.

Mil-lat ekonomiku, il-gvern ha miżuri effettivi biex irażżan it-tixrid tal-COVID-19, iżda l-ekonomija tas-SAR intlaqtet ħafna mill-pandemija u l-PDG naqas drastikament. Dan huwa spjegat l-aktar mill-fatt li, minkejja l-isforzi tal-gvern biex jiddiversifika l-ekonomija tal-Macao, għadu jiddependi ħafna fuq il-logħob u t-turiżmu. Restrizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar fissru li għadd rekord baxx ta' turisti żaru s-SAR matul is-sena.

Kien hemm xi passi leġislattivi 'l quddiem dwar kwistjonijiet soċjali importanti, bħall-pagi minimi, il-liv tal-maternità u tal-paternità u l-liġijiet li jirregolaw l-aġenziji tal-impjiegi.

Filwaqt li l-gvern nieda miżuri ta' appoġġ għall-popolazzjoni u l-kumpaniji, u s-suq tax-xogħol żamm lura sew, l-irkupru ekonomiku fis-SAR se jiddependi ħafna fuq meta u f'liema numri t-turisti Ċiniżi kontinentali jirritornaw lejn il-Macao. Fuq medda itwal ta' żmien, id-diversifikazzjoni ekonomika u l-integrazzjoni reġjonali jibqgħu l-istrateġiji ewlenin.

I. L-Iżviluppi Politiċi u Soċjali

Matul is-sena ma kien hemm l-ebda bidla kbira fil-gradji għolja tal-gvern tal-Macao.

Is-sigurtà nazzjonali baqgħet kwistjoni prominenti fid-diskors tal-gvern tal-Macao, bil-gvern ċentrali jinkoraġġixxi aġġustamenti għall-mekkanizmi legali u ta' infurzar biex tigi salvagwardjata s-sigurtà nazzjonali. F'Ottubru, il-Pulizija Ġudizzjarja waqqfet unità tas-

sigurtà nazzjonali ġdida, li tikkonsisti minn diviżjoni tal-informazzjoni, diviżjoni tal-investigazzjoni tar-reati, diviżjoni tal-appoġġ operazzjonali, diviżjoni tal-affarijiet ġenerali, diviżjoni ta' twissija ta' reati terroristiċi u ta' investigazzjoni, u diviżjoni taċ-ċibersigurtà. Fis-16 ta' Novembru, fid-Diskors ta' Politika tiegħu, il-Kap Eżekuttiv qal li l-gvern kien se jifformula liġi biex jipproteġi dokumenti kunfidenzjali u kien se jfassal pjan li jagħti dettalji dwar proċeduri ġodda mhux speċifikati fil-kuntest tal-Liġi dwar is-Sigurtà Nazzjonali. Fil-preżent, ma hemm l-ebda indikazzjoni ta' pjanijiet biex jiġi emulat l-approċċ meħud f'Hong Kong fl-istabbiliment ta' apparat tal-infurzar tal-liġi kontinentali fis-SAR tal-Macao.

Il-Kap Eżekuttiv nieda għadd ta' riformi tal-amministrazzjoni pubblika. Huwa habbar pjanijiet biex jiġi ristrutturat l-ewwel grupp ta' uffiċċji tal-gvern, inkluż l-amalgamazzjoni tal-Bureau dwar l-Affarijiet taż-Żgħażaġh u l-Edukazzjoni u l-Bureau tal-Edukazzjoni Għolja. Il-gvern wiegħed li jtejjeb il-governanza diġitali u li jtejjeb il-mekkanizmu ta' reklutaġġ għall-impjegati taċ-ċivil.

Il-gvern ha passi biex isahhah il-protezzjoni tad-drittijiet tax-xogħol. L-Assemblea Leġislattiva adottat Liġi dwar il-Paga Minima tal-Impjegati fis-16 ta' April u l-liġi daħlet fis-seħh fl-1 ta' Novembru, l-ewwel liġi komprensiva dwar il-paga minima fil-Macao. Il-liġi tistipula li l-impjegati fis-settur privat – hlief dawk li jagħtu l-ġhajjnuna domestika u l-haddiema b'diżabilità – għandhom jirċievu paga minima statutorja ta' MOP 32 fis-sieġha. Il-paga minima se tiġi rieżaminata kull sentejn, u l-gvern iddikjara wkoll li dan jagħmel tajjeb għal kwalunkwe nuqqas fil-pagi mogħtija lill-persuni b'diżabilità.

Il-Kap Eżekuttiv indika li l-gvern se jintroduċi leġiżlazzjoni dwar it-trejdjunjins biex jipproteġi d-drittijiet tal-haddiema, wara r-rifjut ripetut tal-miżuri proposti minn dawk li jfasslu l-liġijiet favur id-demokrazija.

Liġi ġdida li tirregola l-aġenziji tal-impjiegi ġiet adottata fl-4 ta' Settembru u se tidhol fis-seħh f'Marzu 2021. Il-liġi tfittex li tiproteġi kemm l-impjegati potenzjali kif ukoll l-impjegaturi, b'enfasi speċifika fuq dawk li jiġu jaħdmu minn barra l-pajjiż. Pereżempju, it-tariffa imposta fuq impjegati potenzjali ma għandhiex taqbez nofs is-salarju bażiku tal-ewwel xahar tagħhom kif iddikjarat fil-kuntratt tal-impjieg tagħhom.

Il-liv tal-maternità statutorju żdied fl-2020 minn 56 għal 70 jum. Id-dispożizzjonijiet legali l-ġodda jistabbilixxu wkoll hamest ijiem ta' liv tal-paternità, 'il fuq minn jumejn liv mingħajr hlas. Id-dispożizzjonijiet tal-Macao dwar il-maternità u l-paternità madankollu jibqgħu f'jakki skont standards globali.

Reġim ġdid ta' akkomodazzjoni pubblika sar effettiv f'Awwissu, u għen lil aktar minn 2 200 familja kwalifikata biex itejbu l-kundizzjonijiet tal-ġhajxien tagħhom. Emenda għal-Liġi dwar l-Akkomodazzjoni Ekonomiku aġġustat il-proċess ta' applikazzjoni għall-Iskema ta' Sjeda Domestika u stabbiliet reġim ġdid ta' bejgħ mill-ġdid. Hija prevista wkoll akkomodazzjoni sussidjata addizzjonali.

Il-Gvern tar-Reġjun Amministrattiv Speċjali tal-Macao ha passi rapidi u deċiżivi biex jikkontrolla t-tixrid tal-COVID-19, inkluż billi ordna lill-kazinòs jissospendu l-operazzjonijiet għal ġimagħtejn fi Frar u introduċa miżuri protettivi meta l-operazzjonijiet jerġgħu jibdedu. Aktar minn 20 miljun maskra tal-wiċċ tqieghdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku bi prezzijiet

affordabbli taht skema tal-gvern. Ir-regoli għad-dhul fil-Macao ġew aġġustati biex jipprevjenu l-importazzjoni ta' każijiet fl-ewwel jiem tal-pandemija, bid-dhul ta' residenti mhux tal-Macao minn destinazzjonijiet barranin ipprojbti mill-25 ta' Marzu. Fl-4 ta' Frar, is-servizzi tal-laneċ bejn Hong Kong u l-Macao ġew sospizi; fil-5 ta' April, is-servizzi tal-karozzi tal-linja bejn il-Macao u Hong Kong ġew sospizi sakemm jingħata avviż ieħor.

L-awtoritajiet Ċinizi kontinentali reġġu bdew joħroġu viżi biex jippermettu lir-residenti jżuru l-Macao għal skopijiet ta' vjaġġar ta' divertiment minn Awwissu. B'mod ġenerali, it-tifqigha tal-COVID-19 irriżultat f'46 każ ikkonfermat u l-ebda mewt.

F'Ottubru, f'diskors mogħti fiċ-ċerimonja tal-ftuħ tas-Sena Legali 2020/2021, il-President tal-Qorti tal-Appell Finali tal-Macao rrefera għall-isfidi ffaċċjati mis-sistema legali tas-SAR. Huwa enfazizza l-influwenza kontinwa tas-sistema Portugiża fil-kuntest tal-implimentazzjoni ta' "pajjiż wiehed, żewġ sistemi", filwaqt li esprima wkoll il-fehma li l-Macao u l-Portugall kellhom standards etiċi, valuri morali, drawwiet u kultura differenti.

Il-gvern qed ikompli jinstalla għadd kbir ta' kameras ta' sorveljanza, b'4 200 kamera mistennija li jkunu fis-sehħ sal-2028, skont il-pjanijiet uffiċjali. L-awtoritajiet jargumentaw li tali sorveljanza hija ġġustifikata minhabba li tappoġġa l-ġlieda kontra l-kriminalità.

Drittijiet, libertajiet u opportunitajiet indaqs

Id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali u l-istat tad-dritt kienu ġeneralment rispettati sal-punt garantit fil-Liġi Bażika tal-Macao u f'konformità mal-prinċipju ta' "pajjiż wiehed, żewġ sistemi."

Sal-lum ma ttiehdu l-ebda passi biex jiġi stabbilit korp indipendenti għad-drittijiet tal-bniedem skont ir-rakkomandazzjoni maħruġa mill-Kumitat tan-NU kontra t-Tortura f'Diċembru 2015.

Il-libertà tal-istampa kienet ġeneralment rispettata, għalkemm l-awtoċensura hija karatteristika tax-xena tal-midja. L-Assoċjazzjoni tal-Istampa Portugiża u Inġliża tal-Macao (AIPIM) harġet dikjarazzjoni fit-18 ta' Marzu fejn esprimiet thassib dwar l-inklużjoni tal-Macao u Hong Kong fid-deċiżjoni tal-Gvern Ċentrali li jipprojbixxi ġurnalisti Amerikani minn tliet mezz tal-midja tal-Istati Uniti milli jaħdmu fiċ-Ċina. Id-dikjarazzjoni tal-AIPIM qajmet ukoll thassib dwar l-impatt negattiv tat-tensjonijiet li qed jizdiedu bejn l-Istati Uniti u ċ-Ċina fuq il-libertà tal-istampa.

F'Ottubru, l-għeluq bikri mingħajr spjegazzjoni tal-Wirja Dinjija tar-Ritratti tal-Istampa tal-2020 qajjem dikjarazzjonijiet ta' thassib, inkluż mill-AIPIM. Il-wirja inkludiet rappreżentazzjonijiet tal-inkwjet soċjali f'Hong Kong. L-AIPIM iddikjara li "Jekk [dan] huwa riżultat ta' pressjoni relatata ma' xi ritratti li qed jintwerew, allura nikkunsidraw li dan huwa incident serju u inkwetanti li jindika erożjoni tal-libertà tal-espressjoni".

Il-libertà tal-ghaqda baqgħet ġeneralment rispettata fil-Macao, **għalkemm it-tifqigha tal-COVID-19 kellha impatt fuq l-eżerċizzju ta' diversi libertajiet.** L-assoċjazzjoni tal-Ġurnalisti tal-Macao (AJM) qalet li d-dipartimenti tal-gvern ma kellhomx jikkancellaw il-konferenzi stampa kollha abbażi tal-kontroll tal-COVID-19. Il-grupp heġġeg lill-Bureau tal-

Informazzjoni tal-Gvern biex jibbilanċja l-htieġa għal fluss liberu ta' informazzjoni ma' dak tal-ġlieda kontra l-epidemija.

Il-forza tal-Pulizija tas-Sigurtà Pubblika rrifjutat l-applikazzjoni mill-Unjoni għall-Iżvilupp Demokratiku biex torganizza l-velja annwali bix-xemgħat biex tikkommemora r-repressjoni ta' Tiananmen, filwaqt li semmiet it-thassib dwar il-kontroll tal-COVID-19. Applikazzjoni separata biex issir wirja tar-ritratti giet irrifjutata wkoll. Fil-lejl tal-4 ta' Ġunju, żewġt ibniet tal-legiżlatur favur id-demokrazija Au Kam San ġew detenuti talli allegatament organizzaw miġemgħa illegali. F'rapport ipprezentat lill-Kumitat tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-Nazzjonijiet Uniti, l-NGO Macao Conscience esprimiet thassib li l-gvern kien qed jabbuza mit-thassib dwar is-saħħa pubblika biex jipprojbixxi l-forom kollha ta' avvenimenti ta' tifikira.

Il-Macao ma infurzax b'mod effettiv **il-libertà ta' assoċjazzjoni u n-negozjar kollettiv** kif stabbilit f'konvenzjonijiet tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO). L-UE tkompli tinkoraġġixxi lill-Macao biex jagħmel dan, inkluż permezz tal-legiżlazzjoni ppjanata dwar it-trade unions.

Il-Macao qed ikompli jagħmel sforzi biex jindirizza **t-traffikar tal-bnedmin**. Madankollu, il-Macao tqieghed fuq il-lista ta' sorveljanza tal-Livell 2 tal-Istati Uniti, fejn ir-rapport annwali tad-Dipartiment tal-Istat innota li l-Macao ma lahaqx bis-shih l-istandards minimi biex jiġi eliminat it-traffikar u li l-awtoritajiet lokali ma kinux urew sforzi dejjem akbar meta mqabbla mal-perjodu ta' rappurtar preċedenti. L-UE tinsab lesta li tintensifika l-kooperazzjoni mal-Macao f'dan il-qasam.

Il-Macao għadu ma adottax legiżlazzjoni komprensiva kontra d-diskriminazzjoni. **Id-diskriminazzjoni abbażi tal-orjentazzjoni sesswali u l-identità tal-ġeneru** tkompli tikkawża thassib, b'mod partikolari fl-oqsma tal-impjiegi, l-edukazzjoni u l-kura tas-saħħa.

Il-Macao kompla jindirizza l-**korruzzjoni** b'mod robust, permezz ta' miżuri li jinkludu l-ħidma tal-Kummissjoni Kontra l-Korruzzjoni (CCAC). Ir-rapport annwali tas-CCAC inhareġ f'Mejju 2020, li jagħti dettalji dwar il-ħidma tal-korp biex tiġi indirizzata l-korruzzjoni fis-settur pubbliku u privat. Il-Kap Eżekuttiv wiegħed li jtejjeb is-sensibilizzazzjoni tan-nies dwar elezzjonijiet nodfa u li jiżgura li l-elezzjoni tas-7 Assemblea Legiżlattiva (li għandha ssir fl-2021) tista' titwettaq f'ambjent ġust, ġust, miftuħ u hieles mill-korruzzjoni.

Żviluppi Ekonomiċi

Il-pandemija tal-COVID-19 kellha impatt drammatiku fuq l-ekonomija tal-Macao. Filwaqt li l-gvern irnexxielu jzomm il-pandemija taħt kontroll fis-SAR, ir-restrizzjonijiet fuq l-ivvjagġar u s-saħħa – kemm fil-Macao kif ukoll fiċ-Ċina – fissru li, għall-parti l-kbira tas-sena, kien biss għadd limitat hafna ta' nies li żaru l-akbar ċentru tal-logħob tal-azzard fid-dinja.

B'riżultat ta' dan, il-PDG tal-Macao naqas b'48,1 % fl-ewwel trimestru, 68 % fit-tieni trimestru u 63,8 % fit-tielet kwart tal-2020 sena wara sena (sena b'sena)¹. Il-wasliet tat-turisti naqsu b'85 % matul is-sena u 5,9 miljun vizitatur biss daħlu fis-SAR (meta mqabbel ma' 39,4 miljun fl-2019).

¹ Dawn u dawn li ġejjin huma l-aħħar statistika disponibbli fil-ħin tal-kitba.

Tradizzjonalment, madwar 70 % tat-turisti li jżuru l-Macao huma miċ-Ċina kontinentali, li jfisser li l-irkupru ekonomiku fis-SAR se jiddependi hafna fuq ir-ritorn tat-turisti Ċiniżi. Il-ħruġ ta' vizi individwali għal Ċiniżi kontinentali biex jidhlu fil-Macao kien fil-biċċa l-kbira sospiż fl-ewwel nofs tal-2020. Il-vizi reġġu bdew jinħarġu fi stadji minn Awwissu u, sa nofs Settembru, kienu bdew jinħarġu għaċ-Ċina kollha. Filwaqt li dan ippermetta xi titjib fl-għadd tal-wasliet, iċ-ċifri fl-aħħar parti tas-sena baqgħu ferm taħt dak iċ-ċifri tas-soltu fil-Macao u ma kinix biżżejjed biex jiggarrantixxu rkupru sod.

Minkejja t-tnaqqis fir-ritmu ekonomiku, is-suq tax-xogħol żamm ritmu tajjeb u r-rata tal-qgħad żdiedet biss moderatament għal 2,9 % fil-perjodu ta' Settembru sa Novembru (minn 1,7 % fi tmiem l-2019)². L-inflazzjoni għall-ewwel hax-il xahar kienet ta' 0,1 %.

Mil-lat fiskali, il-gvern tal-Macao kellu jiehu mir-riżervi tiegħu biex jippermetti li d-dhul ikopri l-ispejjeż fis-sena fiskali 2020, minhabba l-kombinazzjoni ta' ekonomija dgħajfa, tnaqqis fid-dhul (inkluż id-dhul mit-taxxa fuq il-logħob) u zieda fl-infiq pubbliku. Madankollu, il-pożizzjoni fiskali tas-SAR għadha komda, b'riżervi fiskali kbar li għadhom disponibbli (MOP 607 biljun – EUR 63 biljun – sa tmiem Ottubru).

Għan-negozji fil-Macao, ir-restrizzjonijiet fuq l-ivvjagġar ġewwa u barra mis-SAR wasslu għal sfidi operattivi addizzjonali. Dan huwa partikolarment minnu għal kumpaniji u residenti barranin, peress li ċ-Ċiniżi mhux kontinentali ġew fil-biċċa l-kbira mcaħħda milli jidhlu jew jerġġu jidhlu fil-Macao għal hafna mis-sena.

Politika ekonomika

Minhabba ċ-ċirkostanzi eċċezzjonali, hafna mill-enfasi fl-2020 kienet fuq it-trażzin tal-pandemija u l-appoġġ għall-ekonomija, li wasslu għal sensiela ta' miżuri urgenti. Il-gvern żborża skema ta' sussidju tal-konsum ta' MOP 8 000 (EUR 826) għal kull resident, kupuni tal-kura tas-saħħa ta' MOP 600 (EUR 62), u provvediment ta' MOP 15 000 (EUR 1 550) lil impjegati lokali eligibbli u professjonisti li jahdmu għal rashom. Hija pprovdiet ukoll taħriġ imhallas u tnaqqis tat-taxxa fuq is-salarji għall-impjegati. Għan-negozji, il-gvern taffa temporanjament il-kriterji ta' eligibbiltà għal skema ta' għajjuna għall-SMEs u nieda skema ta' sussidju fuq l-imghax fuq is-self bankarju għall-SMEs³. Dan eżenta wkoll lin-negozji milli jhallu t-taxxa tat-turiżmu, naqqas it-taxxa fuq il-profit u nehha diversi tariffi. Ġiet introdotta skema ta' sussidju bil-kundizzjoni li l-kumpaniji ma jkeċċux l-impjegati għal perjodu determinat. B'kollox, il-miżuri ammontaw għal madwar 12 % tal-PDG tas-SAR tal-2019⁴.

Id-Diskors ta' Politika tal-Kap Eżekuttiv għas-sena 2021 ingħata fis-16 ta' Novembru. Il-prijoritajiet kienu jinkludu l-ġlieda kontra l-epidemija – immirata kemm lejn każijiet importati kif ukoll kwalunkwe qawmien mill-ġdid intern – u l-appoġġ għall-irkupru ekonomiku. Minhabba l-istruttura tal-ekonomija, l-irkupru jiddependi hafna fuq l-iżviluppi rigward il-pandemija. F'termini ta' żvilupp ekonomiku, l-enfasi tibqa' fuq il-konsolidazzjoni tal-industriji tat-turiżmu u tal-logħob tal-azzard filwaqt li tiġi diversifikata l-ekonomija u

² Madankollu, ta' min jinnota li l-Macao għandu għadd kbir ta' haddiema "mhux residenti" li m'għandhomx residenza permanenti fil-Macao (madwar 87 200 [għal il-COVID](#)), u hafna minnhom jivvjagġaw kuljum.

³ Sussidju tar-rata tal-imghax sa 4 punti perċentwali fis-sena u self sa MOP 2 miljun.

⁴ Sors: IMF (<https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/%20Policy-Responses-to-COVID-19#M>).

tissahhaħ il-kooperazzjoni reġjonali mal-kontinent kontinentali. Prijoritajiet oħra jinkludu l-iżvilupp urban u r-riforma tal-amministrazzjoni pubblika.

F'termini ta' **diversifikazzjoni ekonomika**, filwaqt li sar progress mir-rilaxx tal-Pjan ta' Żvilupp ta' Hames Snin (2016-2020), is-settur tal-logħob tal-azzard għadu jammonta għal madwar nofs il-PDG tal-Macao (meta mqabbel ma' 63 % fl-2012)⁵. L-ekonomija tas-SAR tkompli tiddependi hafna wkoll fuq viżitaturi mill-kontinent. Għalhekk, id-Diskors ta' Politika tenna l-għan li jiġi inkoraġġit aktar it-turiżmu mhux marbut mal-logħob tal-azzard u li jiġi żviluppat is-settur industrijali⁶, il-konvenzjoni u l-industrija tal-wirjiet, il-mediċina Ċiniża tradizzjonali, is-settur tal-kummerċ u l-industrija tas-servizzi finanzjarji. L-għoti ta' appoġġ lill-Intrapriżi Żgħira u ta' Daqs Medju u l-inkoraġġiment tal-innovazzjoni huma wkoll meqjusa bħala kruċjali għall-kisba tad-diversifikazzjoni.

Fir-rigward tas-**servizzi finanzjarji**, għandu jiġi stabbilit suq tal-bonds fis-SAR u l-istituzzjonijiet finanzjarji u l-assiguraturi mill-kontinent kontinentali huma mhegga jistabbilixxu kwartieri reġjonali fil-Macao u jespandu n-negozju tagħhom f'pajjiżi li jikkellmu bil-Portugiż.

Il-protezzjoni tal-ambjent u l-politika dwar il-klima għadhom sfidi sostanzjali. Matul is-sena, il-gvern nieda programm ġdid ta' riċiklaġġ għal apparat elettroniku u elettriku u wiegħed li jipprojbixxi l-importazzjoni ta' għodod tal-ikel ta' Styrofoam fl-2021.

Kooperazzjoni reġjonali

L-integrazzjoni mal-kontinent kontinentali taħt iż-**Żona ta' Greater Bay (GBA) ta' Guangdong-Hong Kong-Macao** tibqa' prijorità ewlenija għall-gvern tal-Macao. Fi hdan il-GBA, il-Macao għandu l-għan li jkkonsolida l-pożizzjoni tiegħu bħala centru turistiku u ta' divertiment ta' klassi dinjija u bħala pjattaforma ta' kummerċ, ta' servizz ta' kooperazzjoni kummerċjali u ta' servizzi finanzjarji, inkluż bejn iċ-Ċina u l-pajjiżi li jikkellmu bil-Portugiż.

Emenda għall-Ftehim dwar il-Kummerċ fis-Servizzi taħt l-Arranġament ta' Shubija Ekonomika aktar mill-qrib mal-Kontinent dahlet fis-sehh f'Ġunju 2020 (giet iffirmata f'Novembru 2019). Barra minn hekk tilliberalizza l-aċċess tal-kumpaniji tal-Macao għall-Kontinent f'setturi bħas-servizzi finanzjarji, legali, ta' kontabilità, ta' kostruzzjoni u inginerija, kulturali, turistiċi u ta' distribuzzjoni.

Flimkien ma' Zhuhai, il-Macao qed jiżviluppa b'mod kongunt il-gżira ta' **Hengqin**, li tinsab fil-Lvant tal-Macao fil-provinċja ta' Guangdong. Il-gżira tipprovdi lill-Macao b'art addizzjonali li tista' tintuża biex tippromwovi d-diversifikazzjoni ekonomika u tkompli tintegra l-Macao fil-GBA. Hi tospita l-kampus tal-Università tal-Macao u diversi faċilitajiet għall-iżvilupp tal-intraprenditorija taż-żgħażaġh, il-mediċina Ċiniża tradizzjonali u industriji oħra. Matul is-sena, tressqet proposta għal Żona ta' Kooperazzjoni Intensiva Guangdong-Macao f'Hengqin u giet stabbilita task force. Punt ġdid ta' kontroll fuq il-fruntiera sar operattiv ukoll matul is-sajf, li ppermetta qsim aktar konvenjenti tal-fruntiera bejn Hengqin u

⁵ Sors: WTO (rieżami tal-politika kummerċjali tad-WTO tal-Macao, Rapport mis-Segretarjat, Novembru 2020).

⁶ L-għadd ta' avvenimenti żdied b' 50 % bejn l-2012 u l-2019 skont id-WTO, qabel ma gie affettwat b'mod qawwi mill-pandemija.

l-Macao. Il-Macao u Zhuhai ffirmaw kuntratt li jagħti lill-Macao art biex jiżviluppa proġett residenzjali għar-residenti tal-Macao f'Hengqin (il-proġett "Viċinat Ġdid Macao"), li kompli jintegra l-Macao mal-Kontinent.

Relazzjonijiet bilaterali bejn l-UE u l-Macao

Fl-2020, l-UE baqgħet it-tieni l-akbar sieheb kummerċjali tal-Macao fil-merkanzija wara ċ-Ċina kontinentali. L-UE kienet l-akbar sors ta' importazzjonijiet tal-Macao, u tirrappreżenta 31 % tal-importazzjonijiet totali tal-Macao⁷. Min-naħa l-oħra, 1,6 % biss tal-esportazzjonijiet ta' prodotti tas-SAR marru lejn l-Ewropa, u l-UE qed tkompli żżomm surplus kummerċjali li ilhom jeżistu mal-Macao. Spjegazzjoni għal dan hija li d-domanda għall-importazzjoni tal-Macao kibret b'mod kostanti matul is-snin, flimkien mat-tkabbir tas-setturi tiegħu tal-logħob tal-azzard u tat-turiżmu, filwaqt li s-settur tal-manifattura tiegħu naqas għal madwar 1 % tal-PDG.

Il-kummerċ bilaterali fil-merkanzija (għall-ewwel 11-il xahar) naqas b'37,3 % għal EUR 702 miljun fl-2020. L-esportazzjonijiet mill-UE lejn il-Macao laħqu l-EUR 650 miljun, zieda ta' 37,0 % sena fuq sena, li rriżultaw f'bilanċ pożittiv ta' EUR 599 miljun. Il-Macao għadu suq li qed jikber għall-prodotti ta' lussu Ewropej, u l-esportazzjonijiet ewlenin tal-UE inkludew prodotti tal-ġilda ta' kwalità għolja, hwejjeġ, arloġġi tal-idejn u gojjellerija, ikel u xorb, u karożzi.

L-UE hija t-tielet l-akbar investitur barrani tal-Macao wara Hong Kong u ċ-Ċina kontinentali (minbarra ċ-ċentri offshore). Skont l-istatistika tal-Macao, l-UE kienet tirrappreżenta 5,2 % tal-istokk totali tal-FDI fl-2019. Il-Portugall wahdu jirrappreżenta 54% tal-investiment tal-UE fil-Macao. Skont l-Eurostat, l-istokkijiet tal-FDI mill-UE-27 fil-Macao laħqu EUR 342 miljun fl-2019 u EUR 1.93 biljun għall-FDI tal-Macao fl-UE.

Minhabba l-pandemija, l-24 laqgħa tal-Kumitat Kongunt bejn l-UE u l-Macao, li kellha ssir fl-2020, ma saritx. Il-laqgħa mistennija ssir fl-ewwel nofs tal-2021.

F'Diċembru 2020, il-Macao sarlu r-Revizjoni tal-Politika Kummerċjali (TPR) fid-WTO. Il-Macao ġie rikonoxxut bħala ekonomija miftuħa li tipprattika l-kummerċ hieles, bit-tariffi kollha applikabbli jinżammu f'rata ta' 0 % u l-kummerċ estern (prodotti u servizzi) ekwivalenti għal 117,1 % tal-PDG fl-2019. L-UE, bħala siehba kummerċjali ewlenija tal-Macao, segwiet it-TPR b'attenzjoni u kkontribwiet sett ta' mistoqsijiet. L-UE thegġeġ lill-Macao biex jissieheb fil-Ftehim dwar l-Akkwisti Pubbliċi (GPA) tad-WTO.

Minkejja s-sena diffiċli, il-Kamra tal-Kummerċ Ewropea tal-Macao (MECC) u l-Kamra tal-Kummerċ Ewropea f'Hong Kong (EuroCham HK) ikkoordinaw b'mod kongunt il-partecipazzjoni Ewropea fil-Fiera tal-Kummerċ u l-Investiment Internazzjonali tal-Macao (MIF) f'Ottubru.

L-UE u l-Macao komplew il-kooperazzjoni fit-tul tagħhom fil-qasam tat-taħriġ tal-interpreti, minkejja l-pandemija tal-COVID-19 fl-2020. L-assistenza pedagogika, mogħtija minn ħarrieġa mid-Direttorat Ġenerali għall-Interpretazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea lill-Istitut

⁷ Ċifri tal-UE-27.

Politekniku tal-Macao, hadet il-forma ta' klassijiet virtwali u taħriġ remot kif ukoll seminars online għall-mexxejja tal-korsijiet.

Il-Gvern tal-Macao ipprovda rapport finali f'Marzu 2020 dwar it-**3et Programm ta' Kooperazzjoni Macao-UE fil-Qasam Legali**, li jkopri l-perjodu 2015-2019. Il-programm ikkontribwixxa għall-modernizzazzjoni u l-iżvilupp tas-sistema legali tal-Macao, u l-UE u l-Macao qed jiddiskutu l-possibbiltà ta' kollaborazzjoni ulterjuri f'dan il-qasam.